

Innlegg høring finanskomiteen 2025

Om de overordnede rammene i dette budsjettet

Regjeringen kaller budsjettet ansvarlig og svakt ekspansivt.

Hvorvidt det er lurt å bruke mer penger enn det som er foreslått her, vil avhenge av hvordan økonomien utvikler seg. Veksten er på vei opp. Samtidig viser AKU-tallene at mange gjerne vil inn i arbeidsmarkedet for første gang.

Vi mener det er viktig at vi bruker momentet i privat sektor godt nå, og sørger for at disse menneskene kvalifiseres for arbeid, gjennom arbeidsmarkedspolitikken og kompetansetiltak.

Regjeringen har store forventninger til produktivitsveksten, og det er bra. YS vil påpeke at investering i kompetanse i arbeidsstyrken fremmer produktiviteten, og vi kommer inn på mer konkrete grep i arbeidsmarkedspolitikken og kompetansepolicyen i fagkomiteene.

For at det skal være større rom for investeringer i forebygging, beredskap og kompetanse – som er viktig og vil kaste av seg for landet vårt på sikt!

Skattepolitikken

YS støtter forsøk med arbeidsfradrag for unge. Forsøket vil gi robust kunnskap, både om hvordan vi skal få flere unge i arbeid, og om virkninger av skatt på arbeidsinntekt.

Vi er også i utgangspunktet positive til de foreslåtte kuttene i inntektsskatten og formueskatten. Vi stiller imidlertid spørsmål til inntektsprofilen. YS forstår ikke hvorfor det alltid er så vanskelig å gi skattelette til de fattigste uten å samtidig gi mest til de rikeste.

Samtidig vil vi oppfordre partiene på Stortinget til å støtte opp om et bredt skatteforlik. Det er behov for et helhetlig blikk på skattepolitikken og mer forutsigbare rammer. YS er opptatt av at skattepolitikken skal være kunnskapsbasert, omfordelende, og fremme arbeid.

Det er ikke nok penger til kommunene

Kommunene er den primære leverandøren av velferd. Hvis krisen i kommuneøkonomien får fortsette, vil det bety kutt som rammer barns oppvekst, forebygging av kriminalitet, omsorg for de eldre og ivaretagelse av miljø.

Halvparten av det såkalte økte handlingsrommet til kommunene er betinget på at kommunene selv klarer å effektivisere. Men det er ingen som har kapasitet til effektivisering og nytenkning når det ikke en gang er nok hender til løpende oppgaver.

Handlingsrommet spises også opp av at unge sliter mer enn før. Kommunene gjør en jobb som hele samfunnet sparer penger på, når de forebygger kriminalitet, uhelse, rus og sosialt utenforskap blant våre unge.

For det første må kommunenes frie inntekter økes. For det andre må staten garantere for bemanningsnormene Stortinget har pålagt kommunene.

YS mener også at satsingen på sikkerhet og beredskap må være enda sterkere

Mange YS-forbund organiserer medlemmer med sentrale roller i totalforsvaret. Hovedutfordringene i totalforsvaret er mangelen på folk:

Derfor er det positivt med 600 flere fast ansatte i Forsvaret.

På den andre siden er det mangel på både fagfolk og utstyr i Tolletaten og Kriminalomsorgen. YS, med våre medlemmer i Tolletaten, har derfor krevd en opptrapping over tid til 400 nye stillinger innenfor toll. Det er ikke tatt høyde for å videreføre denne opptrappingen i budsjettet for 2026.

Det er tvilsomt også om 179 millioner kroner for å styrke bemanningen i Kriminalomsorgen vil monne. Det er helt avgjørende å få på plass nok fengselsbetjenter, for å sikre at fengslene kan bidra til rehabilitering og redusert kriminalitet.

Budsjettet til Politiet følger ikke opp enigheten om en langtidsplan for Politiet, vedtatt av Stortinget i fjor. Forsvar, politi og beredskap må få et reelt løft i tråd med trusselbildet.